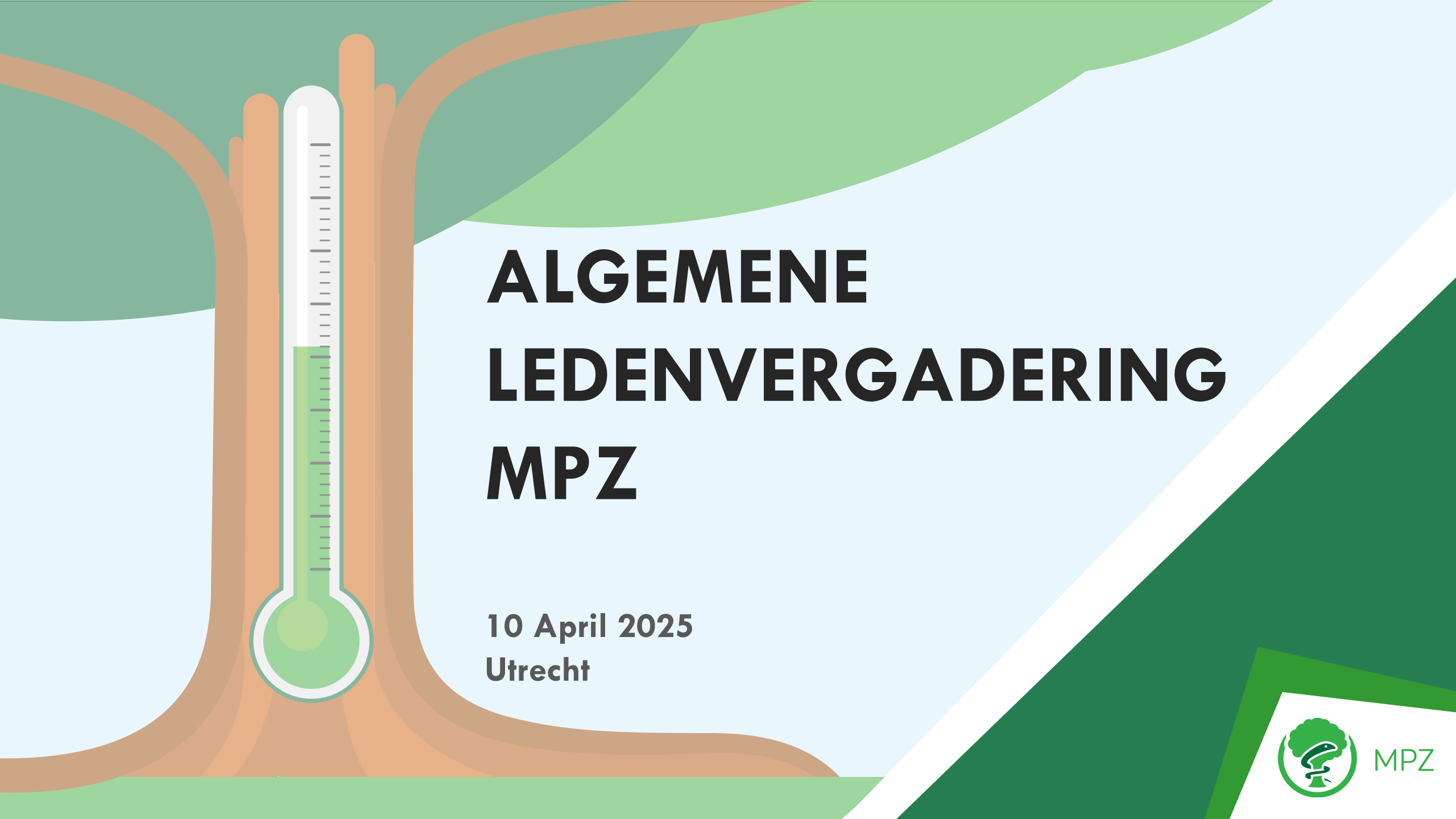

Welkom op de ledendag MPZ & NVZ

10 April 2025
Utrecht

MPZ

ALGEMENE LEDENVERGADERING MPZ

**10 April 2025
Utrecht**

MPZ

EPPIE FOKKEMA

Voorzitter MPZ

Bestuursvoorzitter
Archipel Zorggroep

MPZ

Nelson Mandela

- “I am fundamentally an optimist. Whether that comes from nature or nurture, I cannot say. Part of being optimistic is keeping one's head pointed toward the sun, one's feet moving forward. There were many dark moments when my faith in humanity was sorely tested, but I would not and could not give myself up to despair. That way lays defeat and death.”

MPZ

VERENIGING MPZ BESTUUR 2025

■ Eppie Fokkema	Archipel Zorggroep
■ Marcel Rosendaal	Omring
■ Eric Mimmel	Radboud UMC
■ Saskia van Liebergen	Philadelphia
■ Monique Kortekaas-Rietveld	Maasstad Ziekenhuis
■ Anne-Luise Stroomer	Spaarne Gasthuis
■ Theike Roelofs	GGZ Eindhoven

MPZ

MPZ BUREAU 2025

- Adriaan van Engelen
 - Judith de Bree
 - Meike Campen
 - Arne Beguin
 - Yolanda Stil
 - Désiré Mureau
 - Anne Jacobs
 - Maelle Lustig
 - Elise Draijer
 - Lyanne Wijngaard
 - Irene Kraak
 - Marlies Peschier
 - Marijke Hegger
 - Carmen Cosijn
 - Esther de Groot
 - Marjon Olijdam
 - Froukje Stoffelsma
 - Willemien Troelstra/Dianne de Wild
 - Anouk Schrauwen
- Directeur,
Divers, bestuur Groene Zorg Alliantie
Milieuthermometer
Medicijnverspilling, medische hulpmiddelen
Communicatieaanpak
Secretariaat, beheer Milieuthermometer Zorg
Communicatie & Campagnes
Onderzoeker circulair
Benchmarks en scope 3
Secretariaat
Beeldmateriaal
Verslaglegging en afval, scope 3
Mobiliteit en circulair
Scope 3 – ketenbeheer- CO2 beprijzing
EVZ CO2-route kaarten
EVZ Publicaties
EVZ Communicatie
Cursus duurzaamheidscoördinator
Milieubarometer

- *Vandaag aanwezig*

MPZ

LUSTRUM

jaar
MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

MPZ

PROGRAMMA

10.00 - 11.00 Activiteiten vereniging MPZ en ALV
11.00 - 11.10 Korte pauze
11.10 - 12.00 Vervolg ALV
12.00-12.15 Jeroen Bosch Ziekenhuis heeft goud

12.00-13.00 ***Lunch***

13.15-14.00 Manon van Leeuwen - De magische formule om
teams in beweging te krijgen.

14.15 - 16.15 Inspiratie sessies, *drie rondes*

16.15-17.30 Hapje - drankje

Middagprogramma i.s.m. NVZ

ALV - AGENDA

■ Welkom & opening	Eppie Fokkema
■ Notulen november 2024	
■ Financiën 2024 kascommissie	Marcel Rosendaal & Mariska Jansen
■ MPZ blik vooruit	
■ Werkplan – Milieuthermometer	Adriaan van Engelen e.a.
■	
■ Nieuwe naam vereniging	Eppie Fokkema
■ Rondvraag en wensen	

MPZ

Rob Appelboom en Mariska Jansen

Kascontrole 2024

MPZ

Adriaan van Engelen

Directeur MPZ

‘vooruit’

a.vanengelen@milieuplatformzorg.nl

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Mededelingen 2025

Vragenuurtjes Milieuthermometer

Vragenuurtjes Routekaart CO2 reductie care

work in progres

website voor ontsluiten kennis

co-workingspaces

Green Deal Zorg

De 5 thema's

1. Gezondheidsbevordering
2. Kennis & bewustwording
3. CO2-reductie
4. Circulair
5. Medicijnen

Algemene kennisbronnen

[Lees meer >](#)

[Lees meer >](#)

[Lees meer >](#)

[Lees meer >](#)

[Lees meer >](#)

[Lees meer >](#)

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

in 2025

GDDZ 3.0 - samenwerking met GZA, branches en
veel lopende onderzoeken en projecten

Beheer www.greendealduurzamezorg.nl - resultaten per thema

Overleg is gestart voor voortzetten green deal na 2026

nieuw taalgebruik:

efficiënte inzet van grondstoffen en energie in de zorg

MPZ

jaar

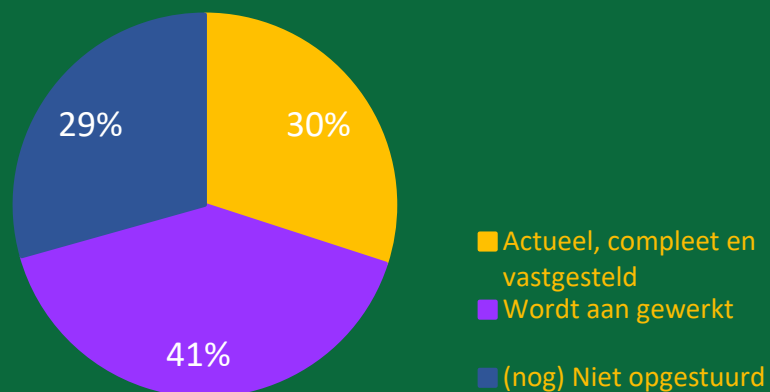
MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

in 2025
loopt

Routekaarten aanpak - Goed op de kaart

**vastgoed verduurzamen,
routekaart opstellen, vaststellen en delen met EVZ**

CURE BIJNA GEREED, CARE KOMT OP STOOM

Klimaatakkoord:
55% CO₂-reductie in 2030

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

**in 2025
loopt**

Routekaarten analyse care

311 grote organisaties

79 organisaties met 700 locaties in beeld:

**277 M€ investering en, 45 M€ besparingen per jaar, TVT 6,1 jaar
en 59% CO2-besparing in 2030**

Vanaf 2027 worden de maatregelen met TVT 7 jaar wettelijk verplicht

Het grootste knelpunt is tijd bij vastgoed om alles te organiseren

MPZ

MILIEUTHERMOMETER ZORG

Meike Campen

MPZ

Milieuthermometer Zorg thema's:

Management

Energie

Water

Gevaarlijke Stoffen

Lucht

Grondstoffen en Afval

Voeding

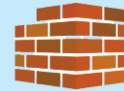
Reiniging

Vervoer

Inkoop

Vastgoed

Groenbeheer

Communicatie

Groene Zorgproces

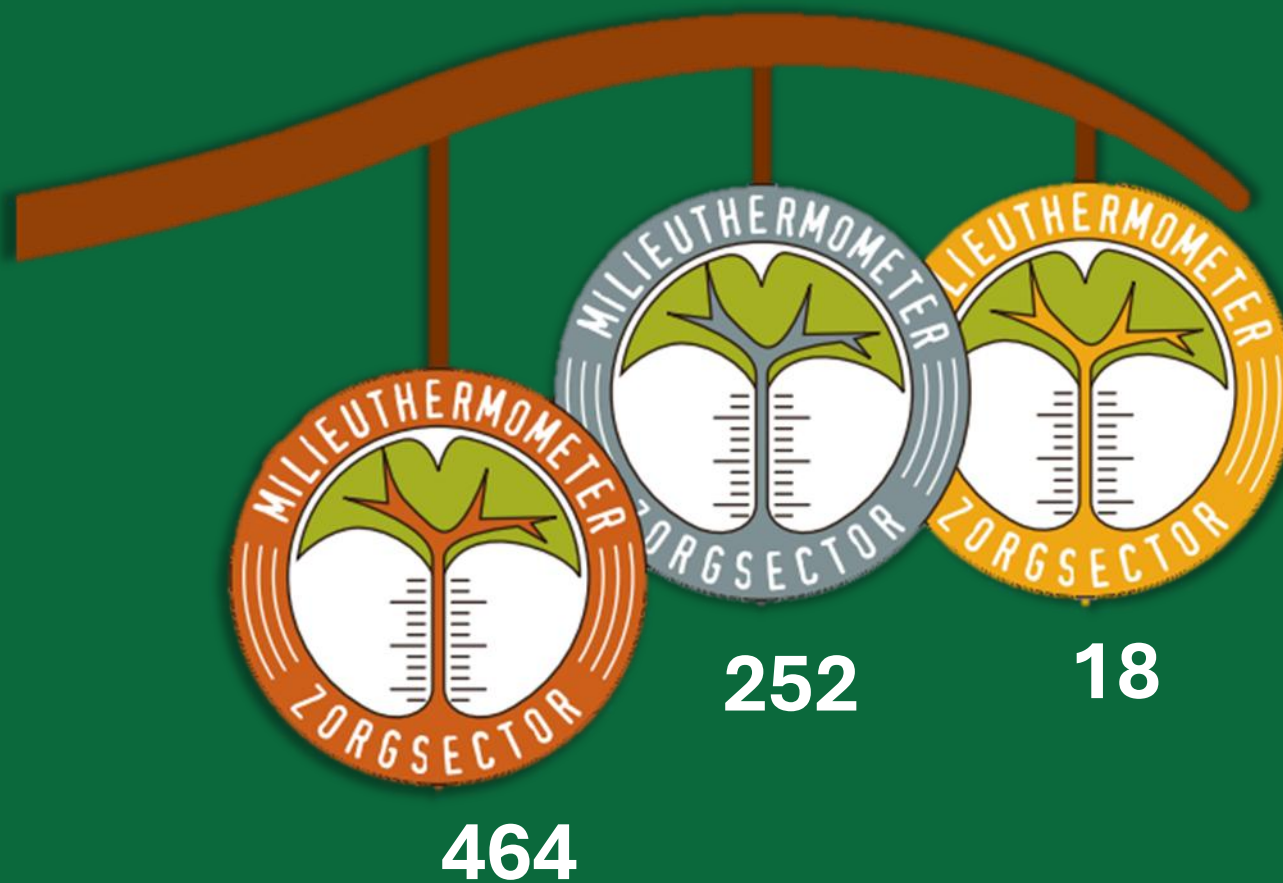

Innovatie

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Milieumanagement

- Wetgeving
- Taken en bevoegdheden
- Beleid
- CO2 routekaart vastgesteld
- Registratie
- Green team
- Ondertekening green deal duurzame zorg

Project governance

EVZ

Werkgroep Monitoren

Judith de Bree

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994–2024

Energie

kennis via EVZ

via de routekaart aanpak

- Energiebeheer, GACS
- Wetgeving
 - Erkende maatregelen, EED, Onderzoeksplicht
- Inkoop groene stroom
- Reductie aardgas
- Opwek eigen energie met zonnepanelen
- **Oproep om kennis GACS te bespreken – te delen?**

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Water en afvalwater

Eisen redelijk

Water besparen wordt in NL een steeds belangrijk thema

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Gevaarlijke stoffen

Nu vooral vanuit wetgeving ingevuld
(opslageisen, overzicht locaties, werkinstructies, CMR stoffen beleid)

Er is een Format reductieplan gevaarlijk stoffen

Oproep: Wie wil met dit format aan de slag voor reductie gevaarlijke stoffen en dit bespreken en delen?

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Luchtkwaliteit

Er is sinds 2024 een Programma van Eisen voor gezond binnenklimaat langdurige zorg.

Gebouwen van voor 2005 hebben meestal een ventilatiesysteem dat slecht ingeregeld is en waar de ventilatie te veel en te weinig is. Hier is 20-40% energie te besparing i.c.m. een beter binnenklimaat.

Wie wil de kennis hieromtrent bespreken en delen?

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Afval en grondstoffen

- Plan duurzame grondstoffen
- Afvalscheiding

NU

20 scans afvalanalyse care: resultaten zomer 2025
de disposables in beeld voor overwegen re-usabels
afvalcampagne zorg zonder afval

Projectgroep afval care

Bij de ziekenhuizen loopt ook traject

Elise Draijer

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Voeding en catering

- Plan en evaluatie duurzame voeding (eiwittransitie, minder voedselverspilling, duurzaam)

Werkgroep voeding en catering voor kennisdelen; wie wil hierin deelnemen in nauwe aansluiting op GZPJ en Toekomstproef

MPZ

jaar
MPZ milieu platform zorgsector
1994–2024

Reinigen

- Schoonmaakplan
- Duurzame reinigingsmiddelen
- Doseersystemen

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Vervoer

- Mobiliteitsplan
- Schoon wagenpark
- Oplaadpalen
- Fietsgebruik en OV

Marijke Hegger

Werkgroep duurzaam vervoer
Oproep voor delen mobiliteitsplan

MPZ

jaar
MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Inkopen

- plan duurzaam inkopen
- MVI criteria PIANOo
- Inkoopbeleid medisch hulpmiddelen

Onderwerp met uitdagingen

Database medische hulpmiddelen i.o .

Werkgroep CO2 beprijzing

Circulaire zorg

hulpmiddelen

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Vastgoed

- Portefeuille Routekaart CO2-reductie
- Routekaart met ambities
- Duurzaam LTOP
- Strategisch vastgoedplan

**Ondersteuning via EVZ (MPZ/Stimular en TNO
Expertisecentrum Verduurzaming Zorg)**

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector

1994-2024

Groenbeheer

- Duurzaam groenbeheer
- Bevorderen biodiversiteit

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Communicatie en bewustwording

- Openbare CO2 footprint
- Jaarverslag
- Instructie nieuwe medewerkers
- Campagnes, zoals Zorg zonder Afval, Zorg zonder Energie

Draaiboek groene communicatie

Werkgroep verslaglegging

Training Duurzaamheidscoördinator Zorg

Campagne toolkits Zorg zonder Afval, Zorg voor Energie

Anne-Luise
Stroomer

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Groen zorgproces

- Plan duurzame zorgafdeling
- Minder gebruik (steriele) handschoenen, onderleggers en inco
- Overstap naar hergebruik
- Medicijnresten uit afvalwater
- Natuur-inclusieve zorg

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Groene OK

- Barometer Groene OK
- Anesthesie
- Ventilatie OK
- Niet-wel SZA lijst
- Afvalscheiden

Platform Groene OK

**Maelle Lustig MPZ/LUMC
start onderzoek**

MPZ

jaar
MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Groene woongroepen

- duurzaam kleinschalig wonen

MPZ

jaar

MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

In 2025 doet u graag mee met naar keuze

Governance: taken bevoegdheden verantwoordelijkheden in beeld

GACS: hoe doe je dat

Ventilatie gebouwen van voor 2005 voor een gezond binnenklimaat

Praktijkervaring reductie gevaarlijke stoffen

Werkgroep voeding en catering

Delen van het mobiliteitsplan

Een andere actie zelf aan te geven

MPZ

MPZ 2025

- Nieuwe naam voor Milieuplatform Zorg

MPZ

MPZ 2025

- Nieuwe naam voor Milieuplatform Zorg
- Voor gelegd aan bureau en 55 leden, respons van 20 mensen

Platform Duurzame Zorg (PDZ)

Kennisnetwerk Duurzame Zorg (KDZ)

Expertisecentrum Verduurzaming Zorg (EVZ)

MPZ met pay-off

- Overleg in bestuur

MPZ

MPZ 2025

Nieuwe naam voor Milieuplatform Zorg

1. MPZ – samen vóór duurzame zorg
2. MPZ – platform duurzame zorg
3. MPZ – vóór duurzame zorg

MPZ

MPZ 2025

Stemronde 1

1. MPZ – samen vóór duurzame zorg

Marcel Rosendaal

2. MPZ – platform duurzame zorg

Eric Mimmel

3. MPZ – vóór duurzame zorg

Saskia van Liebergen

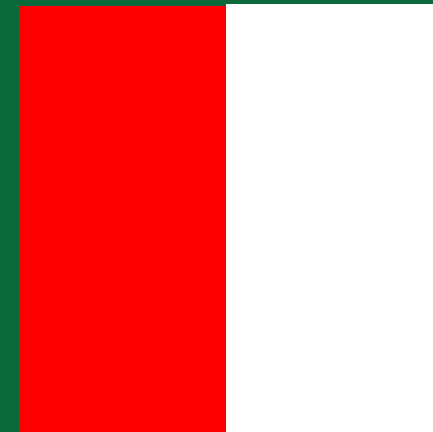

MPZ

MPZ 2025

Stemronde 2

1. MPZ – samen vóór duurzame zorg
2. MPZ – platform duurzame zorg
3. MPZ – vóór duurzame zorg

MPZ

MPZ 2025

- Rondvraag en wensen

MILIEUTHERMOMETER ZORG

Jeroen Bosch Ziekenhuis
Lieke Hettema

Milieuthermometer Zorg
Goud

MPZ

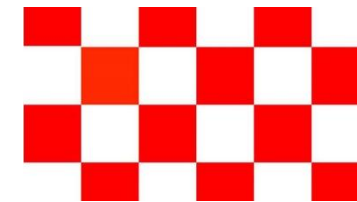
Milieuthermometer Zorg Goud

Lieke Hettema

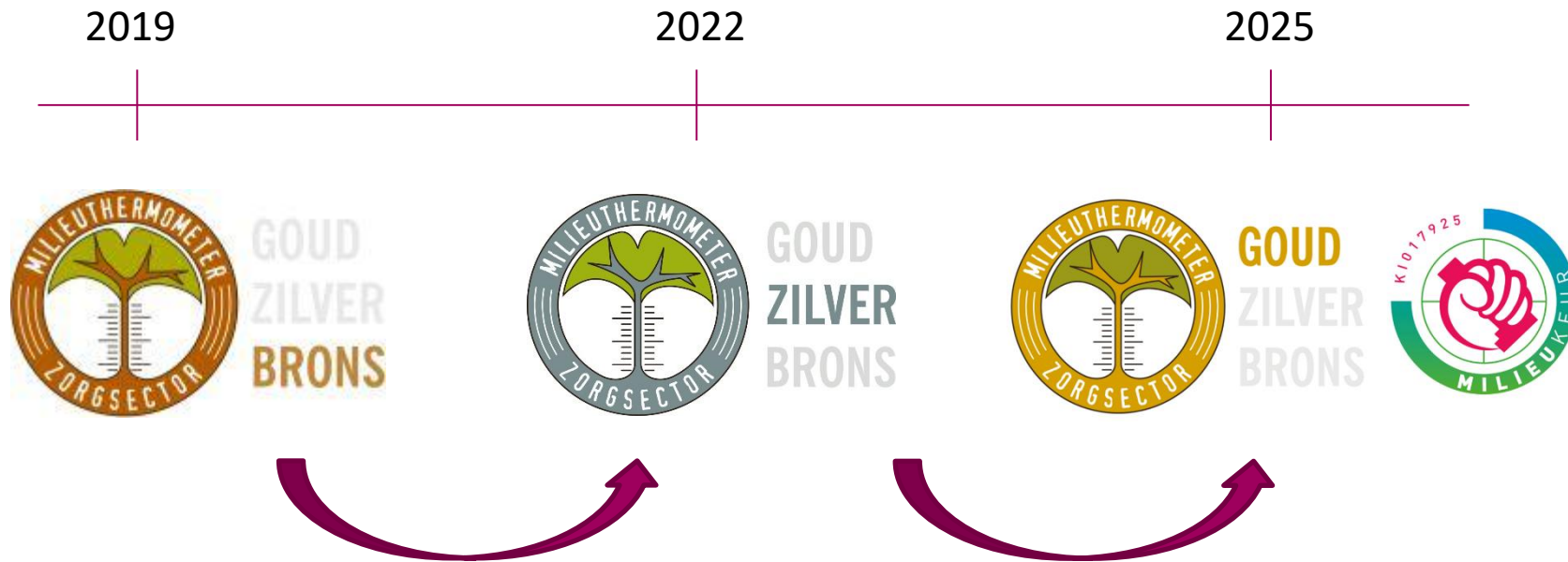
Duurzaamheidscoördinator JBZ

JBZ algemeen

- Groot topklinisch ziekenhuis
- 5.000 medewerkers, 620 bedden
- Gebouw uit 2011
- Hoofdlocatie in 's-Hertogenbosch
- Buitenpoliklinieken in Boxtel, Drunen, Rosmalen en Zaltbommel
- Netwerken

JBZ en MTZ door de jaren heen

- Duurzaam inkopen
- Meten van voedselverspilling
- Milieujaarverslag

- Duurzaam inkopen: medische apparatuur
- Duurzame energie inkoop 30%
- Biodiversiteitsplan
- Uitdragen duurzaamheid vanuit bestuur

! afhankelijk van het toen geldende normenkader!

- ✓ Actief groen netwerk
 - ✓ Programmagroep Duurzaamheid en uitvoeringsplan Green Deal
 - ✓ Veel kennisuitwisseling in verschillende netwerken
 - ✓ Afvalreductie van 25% in 2024 t.o.v. 2018
 - ✓ Aardgasreductie van 60% in 2024 t.o.v. 2018
-
- Praktisch maken duurzaam inkopen
 - Eiwittransitie 60/40-verhouding in 2026
 - Duurzaamheid in álle haarvaten krijgen

Pauze, eet smakelijk
Alles is veganistisch
De dieetwensen zijn bekend

We gaan hier verder om 13.15 uur

Welkom middagprogramma

MPZ

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

**Manon
van
Leeuwen**

**Great Hearts,
Great Business**

MPZ

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

Indeling middagsessies

3 rondes van 35 minuten met start op 14.15 uur, 15.00 uur en 15.45 uur

A Kerkzaal

Starten met duurzaamheid en Green Teams
Lonneke Michiels (AMC / GZA)

B Huiskamer (2 sessies)

De waarde van de Milieuthermometer
Adriaan van Engelen (MPZ)

C Spiegelzaal

Circulaire initiatieven medische
hulpmiddelen in de cure
Judith de Bree (MPZ), Bastiaan Ilmer (NVZ)

D Bovenkamer

Gezonde voeding en eiwitmonitor
Iris de Koning (Goede zorg proef je)

E Grote Zolder

Medicijnverspilling in de care
Arné Beguin (MPZ)

F Kleine zolder

On-site waterzuivering bij ziekenhuizen
Sandra Reynaers (Unie van Waterschappen)

16.30 uur hapje en drankje

MPZ

Bedankt voor je komst

10 April 2025
Utrecht

MPZ

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen